

Læreplanstema - Krop, sanser og bevægelse

Hvad siger loven:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

§ 9 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Hvad gør vi i Kirstinebjerg distriktet:

I Kirstinebjerg skal alle børn have mulighed for at bruge deres krop og sanser til at udforske sig selv og omverdenen. Børnene formes via sansestimuli og kropslige erfaringer.

Gode og trygge bevægelsesfællesskaber gør børnene nysgerrige på at udfordre egne motoriske kompetencer og til at tilegne sig nye bevægelsesmønstre. Det medvirker til at udvikle kropsbevidsthed og bevægelsesglæde. Børnene bliver inspireret af hinanden og af det pædagogiske personales glæde ved bevægelse.

Det pædagogiske personale skal bidrage til at udfordre børnenes sansemotoriske kompetencer igennem leg og dagligdagsrutiner inde såvel som ude. Børnene skal støttes i at være i både høj og lav arousal og øves i at veksle imellem disse. Dette bidrager til fysisk, psykisk og social trivsel.

Hvad gør vi i Børnehuset Bissensvej:

I Børnehuset Bissensvej arbejder vi på, at skabe et varieret læringsmiljø, som giver børnene mulighed for, at udfordre og udforske deres motoriske kunnen, både grov- og finmotorisk.

Vores legepladser byder på god mulighed for motoriske udfoldelser. Her kan børnene benytte cykler, klatretårne med armgangsafsnit og et old school klatretræ. Vi har også store sandkasser med mulighed for at gå på line, slå kolbøtter i vores koldbøttestativ, mange gemmesteder og ujævnheder som er gode for balancen. Vi har også en lille høj hvor der kan løbes op og ned, krybe og kravle, leges gemme i krattet, samt rutsjes ned fra. Vi benytter både ude- og inde rummets læringsmiljøer til, at lave pædagogiske aktiviteter, som inviterer børnene til, at opleve krops- og bevægelsesglæde og få kropslige erfaringer, der understøtter det enkelte barns udviklingsniveau.

Det kan for eksempel være motorikbaner, cykelbaner på p-pladsen og vejen ved Bissensvej, morgengymnastik, børneyoga, sansekasser, fodbad, hoppe og balance lege og så meget bare tæer som muligt samt meget mere.

Vi arbejder med at skabe læringsmiljøer, som giver børnene en sanselige oplevelse. Så derfor er der hos os, også mulighed for, at smage på forskellige bær og krydderurter, ligesom vi også inddrager børnene i vores madlavning så tit som muligt. Dem der elsker, at gå med bare tæer, får ekstra oplevelser ved, at mærke de forskellige underlag som legepladsen også tilbyder.

Vi udnytter også tit de omkringliggende omgivelser. Vi "bor" midt i et boligområde men tager afsted på tur, lange som korte, ca. 1 gang om ugen. Turene bliver tilpasset i længde og indhold efter børnenes alder og udviklingstrin og vi over bl.a. det at "gå på tur". F.eks. at holde i hånd, se sig for, følges ad, være opmærksom på trafikken og omgivelserne osv. Vi benytter både skov, strand, Fælleden og de store græsarealer i området til aktiviteter, men tager også bussen på lange ture til f.eks. Trelde Næs.

Personalet støtter og guider derfor børnene i hverdagen, så de oplever succes og mestrer nye udfordringer i forhold til kroppen og sanserne og det i forhold til deres nærmeste udviklingszone. Vi arbejder med, at skabe nysgerrighed hos børnene, ved at varierer vores positionering. Nogle gange går vi foran, for at inspirerer og introducerer børnene for

noget nyt. F.eks. deltager vi i fysiske aktiviteter så som, at danse, gå på line, rutsje, køre på cykler, klatre, smage på nyt, rulle ned ad en bakke og gemme os. På den måde viser vi børnene, at vi også tør prøve kræfter med kroppens udfoldelsesmuligheder og, at det er skønt at gøre det sammen.

På Bissensvej deltager vi i projekt "Leg dig glad", som er et projekt, hvor ældre demente borgere på Hybyhus plejehjem og vores børn, mødes til sang, leg og bevægelse sammen. Det er et projekt, som Idræt i dagtimerne har startet op og i slutningen af forløbet, bliver børnene uddannede demensvenner. Det er et utroligt livsbekræftende projekt, hvor børn og ældre lærer at være sammen i leg og bevægelse og med omsorg og sjov, kan hjælpe hinanden. Under projektet opstår der også nye venskaber på tværs af store aldersforskelle.

Måltidet er for os et vigtigt læringsrum for både sanselig og kropslig oplevelse. Her har børnene mulighed for, at smage, se, føle og lugte skøn økologisk mad hver dag. Børnene øver sig i mange forskellige færdigheder under måltidet. Bl.a. at øse og hælde op, spise selv, dække bord og tage af. Nogle gange spilder vi, men pyt! Vi er jo også ved at øve os. I alle læringsmiljøer igennem dagen, arbejder vi med selvhjulpethed, og derfor er det vigtigt for os, at børnene får lov til alt hvad de kan selv og øver sig kropsligt i f.eks., at kravle op og ned fra stole, selv tage tøj og sko af og på, gå på toilettet, klippe og klistre, sætte perler på snor og plade osv. Alle dele som er med til at skabe kropslige erfaringer og bevidsthed.

Kendetegnet for os på Bissensvej er, at vi som voksne selv øver os og tør prøve kræfter med nyt. Vi øver os via videofilm, AKT sparring og supervision, hvor vi arbejder på, at dygtiggøre os i f.eks. Marte Meo principperne "se, vente og følge". Den kultur smitter af i mødet med børnene og skaber gode muligheder for, at de kan trives, udvikle, lære og danne sig. Vi passer på med ikke, at overtage børnenes læringsrum, så børnene får mulighed for selv at øve sig og derved udvikle sig, afstemt med deres nærmeste udviklingszone (nuzo).

Se næste sider for dokumentation, beskrivelser og analyser.

Dokumentation, beskrivelser og analyser //

Grøn, Rød og Gul gruppe (2-6 år)

Beskrivelse: På billederne ser vi Grøn, Rød og Gul gruppe i en fælles motorikbane gennem huset. Børnene på billederne er mellem 2-5 år gamle. Motorikbanen indeholder både store og små udfordringer, så alle kan være med, eller springe over det der er for svært. Flere af børnene oplever i starten udfordringer, når de skal lave kolbøtter ved madrassen. Derfor sidder der her en voksen, som har positioneret sig ved siden af børnene, klar til at hjælpe børnene med, at prøve kræfter med kolbøtten.

Analyse: Den voksne ved madrassen, støtter og guider børnene gennem det at slå en kolbøtte. Nogle kan selv, men dem der endnu er usikre, har brug for guidning. Hun skaber tryghed og flere af børnene oplever, at få en succesoplevelse, fordi hun er klar med hjælp. Børnene lærer en ny af kroppens mange funktioner. Fællesskabet i aktiviteten på tværs af huset, giver følelsen af, at være en del af noget større. Børnene spejler sig i hinanden og lærer af hinanden. Det giver bevægelsesglæde at grine sammen og mestre noget nyt. For hver gang børnene kommer til madrassen med kolbøtten, får de mod til, at prøve selv.

Rød gruppe (2-4 år)

Beskrivelse: På billederne ser vi Rød gruppe (2-4 år), som har taget naturen (stranden) med indendørs. Der er spredt en presenning ud på gulvet, hvor strandsand, sten, muslinger og tang er hældt ud. Børnene prøver at gå med bare tær på de forskellige materialer. I spanden kan de se og føle tang med hænder og fødder. I højtaleren i vindueskarmen spilles der bølgebrus, måger der skriger og vind der suser.

Analyse: Stranden kan opleves indenfor. Vi har smæk på sanserne med både lyde og dufte, se, føle og høre sanserne. En voksen har positioneret sig ved siden af børnene og er klar til, at gå både bagved og foran, når der er brug for det. Når nogle børn tøver, viser hun dem vejen (går foran) ved selv, at rører ved den tang, der er i spanden. Hun sætter ord på, at det er koldt, glat og måske lidt klistret og dufter af hav. Nogle børn får mod til selv at prøve og så spejler den voksne deres oplevelser ved, at sætte ord på dem. Når børnene er helt trygge ved de forskellige sanseoplevelser på “stranden”, går pædagogen bagved og afventer, at de har brug for mere inspiration. Den voksnes rolle er, at give plads til både de forsigtige og modige børn. Der skal forstørres og inspireres og børnene skal have input, der er tilpasset deres nærmeste udviklingszone. Den voksne ved, at det er vigtigt, at passe på ikke at gøre de tøvende og forsigtige børn forkerte, og derfor sætter ord på, at det er svært og ok ikke, at turde endnu. Børnene følges og hjælper hinanden gennem aktiviteten og får derigennem også både styrket deres fællesskab og sanse- og kropslige erfaringer.

Rød og Gul gruppe (2-6 år)

Beskrivelse: Gul og rød gruppe (2-6 år) laver børneyoga i fællesrummet. Børnene laver forskellige samarbejdsopgaver og store og små børn hjælper hinanden. Den voksne går foran og guider og viser vejen igennem øvelserne. Der er både krops- og øjenkontakt, nærvær og berøring.

Analyse: Der er lav arousal og både børn og den voksne er fælles i fordybelsen af kroppens muligheder i stille fysisk udfoldelse. Børnene følger den voksnes guidning og bliver mere modige og kropsbevidste efter hver øvelse. Gennem yoga, øver børnene sig i at samarbejde. Berøring øger deres evne til, at drage omsorg for hinanden og blive bevidste på egen og andres krop. Fællesskabet får børnene til, at føle samhørighed. Øvelser med vejtrækning og puls, øger deres koncentrationsevne og forskellen mellem ro og bevægelse. På den måde lærer de langsomt, teknikker og øvelser som de kan bruge til, at regulerer sig selv mellem høj og lav arousal.

Grøn, Rød og Gul gruppe (1-6 år)

Beskrivelse: På billederne ser vi forskellige aktiviteter fra grøn, rød og gul gruppe (0-6), hvor der arbejdes med børnenes finmotorik. På grøn gruppe (0-2 år) arbejdes der bl.a. med finmotorik ved at børnene øver sig i, at sætte perler på en snor ved hjælp af en stor nål og tyk elastik. På rød gruppe (2-4) arbejdes der bl.a. med, at børnene øver sig i, at holde et søm med to fingre og ramme sømmet med en hammer ved hjælp af den anden hånd. På gul gruppe (4-6 år) arbejdes der bl.a. med, at øve sig i, at klippe og selv at kunne lyne sin jakke.

Analyse: Gennem finmotorikken styrkes barnets selvhjulpethed. Når børnene øver sig i, at lyne deres jakker, slå søm i et bræt, klippe og sætte perler på snor, øves der bla. øje til hånd koordination, pincet greb, præcision og tålmodighed. De voksne veksler også her imellem deres positioneringer. Først går de foran og viser børnene hvordan det skal gøres. Herefter går de ved siden af og hjælper og guider børnene igennem, for til sidst, at trække sig bagved, når børnene kan selv. De voksne øver sig i, at "sidde på deres hænder" og passe på med ikke at sjæle børnenes læringsrum ved, at komme til at gøre tingene for dem. For os er det vigtigt, at få lov til at øve sig, så man selv kan til sidst.